

Пам'ятка для біженців із України, які шукають тимчасовий притулок у Федеративній Республіці Німеччина

Ця пам'ятка призначена для осіб, на яких поширюється виконавче рішення Ради (ЄС) 2022/382 від 4 березня 2022 року щодо констатації існування масового припливу переміщених осіб із України у значенні ст. 5 Директиви 2001/55/ЄС, що приводить до тимчасового захисту (Офіційний вісник ЄС L 71 від 4.3.2022 р., с. 1), які перебувають у Федеративній Республіці Німеччина. Статтею 1 імплементаційного рішення Ради (ЄС) 2023/2409 від 19 жовтня 2023 року встановлено, що тимчасовий захист для переміщених осіб з України згідно зі статтею 2 імплементаційного рішення (ЄС) 2022/382 було продовжено на один рік до 4 березня 2025 року.

Права й обов'язки в рамках тимчасового захисту

У зв'язку з російським вторгненням в Україну ви подали у Федеративній Республіці Німеччини заяву на тимчасовий захист або вже отримали його. Ця пам'ятка надасть вам інформацію щодо основних прав і обов'язків, пов'язаних із перебуванням. Пам'ятка не містить інформацію щодо всіх аспектів, важливу для тих, хто прибуває до Німеччини. Таку інформацію можна отримати багатьма мовами, зокрема, українською, в інтернеті на порталі допомоги «Germany for Ukraine» за адресою <https://www.germany4ukraine.de/hilfeportal-de> або <https://handbookgermany.de/>.

Ваше право на перебування

Навіть якщо ви ще не подали або не отримали тимчасовий захист у Німеччині від імміграційної служби, ви звільняєтеся від вимоги щодо отримання дозволу на проживання протягом 90 днів з моменту вашого першого в'їзду на федеральну територію. Будь ласка, зверніться все ж таки вчасно до відомства у справах іноземців, що відповідає за ваш населений пункт, за інформацією про можливість подання заяви й отримання дозволу на перебування для тимчасового захисту, якщо ви ще не зробили цього.

Загалом після подання заяви у відповідне відомство у справах іноземців на підставі документів, що засвідчують вашу особу, і реєстрації ваших особистих даних ви отримаєте тимчасове підтвердження (Fiktionsbescheinigung) про статус вашого перебування у Німеччині. Після цього на вас буде оформлено картку, що в єдиному форматі зможе засвідчити ваше право на перебування в Європейському Союзі.

За допомогою тимчасового підтвердження, а пізніше картки ви зможете підтвердити своє право на перебування у Німеччині. У цих документах також зазначається, як довго попередньо триватиме цей захист.

Якщо ви відповідаєте критеріям для отримання дозволу на проживання з інших причин, ви можете подати іншу заяву на такий дозвіл і пізніше. Інформацію щодо критеріїв ви можете отримати у відомстві у справах іноземців, що відповідає за вас.

Закордонний паспорт і проїзний документ

У разі відсутності у вас дійсного закордонного паспорта за певних умов ви можете отримати проїзний документ іноземця. З питанням щодо цього зверніться, будь ласка, у відомство у справах іноземців, що відповідає за вас. Однак у принципі ви зобов'язані отримати дійсний паспорт у своїй країні походження, наприклад, у дипломатичній місії за кордоном.

Працевлаштування

Якщо ви отримали документ, у якому німецькою мовою написано

«Erwerbstätigkeit erlaubt»,

ви можете здійснювати в Німеччині будь-якою трудову діяльність. Але до одержання такого документа ви не маєте на це права. Будь ласка, ознайомтеся з обов'язками, що в разі працевлаштування впливають для вас у зв'язку з податковим правом і соціальним страхуванням. Початкову інформацію як найманий працівник ви отримаєте й у Федеральній агенції зайнятості (<https://www.arbeitsagentur.de/>).

Просимо звернути увагу на те, що в разі здійснення трудової діяльності в Німеччині на вас у цілому поширюються німецькі приписи (мінімальна зарплата, норми соціального страхування, податкове законодавство). Це стосується й онлайндіяльності для іноземних роботодавців. Роботодавці, які забезпечують зайнятості осіб, котрі перебувають у Німеччині відносно тривалий час, мають дотримуватися німецького законодавства й зареєструватися в Німеччині – навіть якщо мають місце проживання в іншому місці.

Ви можете також здійснювати індивідуальну підприємницьку діяльність. Будь ласка, ознайомтеся з тим, які додаткові дозволи ви маєте отримати для цього у відповідних органах влади або які дані маєте там надати, передусім – у відомстві реєстрації й нагляду за підприємницькою діяльністю й у податково-фінансовому управлінні. З цих питань ви можете звернутися й у відповідний консультаційний центр, наприклад, у Торговельно-промислову палату (<https://www.ihk.de/>).

Якщо ви маєте закінчену професійну або закінчену вищу освіту й у вас виникли запитання щодо визнання професії, ви можете звернутися за консультацією (німецькою/англійською мовами) у службу «Гаряча лінія з питань працевлаштування й життя в Німеччині», контактні дані якої розміщено нижче:

телефон: +49 30 1815 1111 (понеділок - п'ятниця, 08:00 - 18:00 год. центральноєвропейського часу)

Ел. пошта: www.make-it-in-germany.com/de/mail

Особливості розподілу до місць проживання, їхні скасування або зміна

Загалом ви можете вільно пересуватися в межах Німеччини. Але поки ви отримуєте для забезпечення життя допомогу й підтримку (соціальні виплати), може статися, що вам доведеться залишатися у певній визначеній громаді. Цим досягається рівномірний розподіл коштів для забезпечення життя в усій країні.

Якщо на вас поширюється таке обмеження, вас поінформували про нього. Обмеження у праві вибору місця проживання може бути скасованим, якщо ви або один із членів сім'ї, наприклад, зможете самостійно забезпечувати себе або будете змушені поміняти місце проживання, аби самостійно забезпечувати своє життя. Таке правило діє і в разі, якщо ви маєте намір розпочати отримання професійної або вищої освіти. Обмеження у виборі місця проживання може бути скасованим і з інших міркувань, наприклад, для возз'єднання розірваної сім'ї. Обмеження у праві вибору місця проживання не є заборобою на поїздки. У межах Німеччини ви можете вільно пересуватися, але не можете міняти місце проживання.

Ви можете подати заяву і на перенесення місця проживання до іншої країни-члена Європейського Союзу. Якщо таку заяву буде задовільнено, ви отримаєте «підтвердження про зміну місця проживання». У цьому підтвердженні буде також зазначено, куди вам – із цим документом – треба з'явитися в іншій країні-члені ЄС.

Будь ласка, з усіх питань щодо обмеження у праві вибору місця проживання і зміни місця проживання звертайтеся до відомства у справах іноземців, що відповідає за вас, а не до відомства реєстрації громадян.

Поїздки в межах Шенгенської зони

Якщо ви отримали картку, що підтверджують ваше право на перебування (не тимчасове підтвердження), ви можете подорожувати з нею і разом із дійсним закордонним паспортом або проїзним посвідченням іноземця строком до 90 днів протягом 180 днів і до інших країн Шенгенської угоди, якщо можете профінансувати таку поїздку. Але без дозволу іншої країни ви не можете там працювати. Винятком є звичайна для ділових поїздок діяльність (наприклад, відвідування виставок або проведення ділових зустрічей за дорученням вашого німецького роботодавця).

Скасування права на перебування та недопущення цього

Якщо ви перебуваєте за межами Німеччини понад шість місяців, ваше право на перебування буде скасовано. Якщо ви хочете залишити Німеччину з тимчасовою метою більше ніж на шість місяців, наприклад, для довготривалого відвідування рідних за кордоном або в робочих справах, кінцевий термін повторного в'їзду може бути продовжений в імміграційних органах за певних обставин. У цьому разі дозвіл на перебування не буде скасовано, якщо ви знову в'їдете до Німеччини в рамках дозволеного відомством у справах іноземців строку.

Додаткова інформація

У цій пам'ятці йдеться лише про ваше право на перебування. На перших порах вашого перебування в Німеччині вам знадобиться інформація, що виходить за рамки викладеного в цій пам'ятці.

За адресою www.germany4ukraine.de/hilfeportal-de ви знайдете чимало інформації, зокрема, щодо таких питань:

- житло,
- фінансова підтримка,
- медичне забезпечення,
- оволодіння мовою,
- робота й допомога у працевлаштуванні,
- освіта й відвідування школи.

Важлива інформація

На початку вашого перебування в Німеччині в разі потреби в допомозі ви здебільшого маєте право отримувати соціальні виплати згідно з Законом про надання допомоги особам, які претендують на отримання притулку. Заяву на отримання цих соціальних виплат треба подавати в місцевий орган надання підтримки.

У зв'язку із внесенням змін до законодавства з 1 червня 2022 року ви можете отримувати соціальні виплати згідно з Кодексом соціального забезпечення II або XII, якщо ви подали заяву на отримання дозволу на перебування для тимчасового захисту а як засвідчення подання заяви вам було видано тимчасове підтвердження або якщо ви вже отримали дозвіл на перебування для тимчасового захисту. Отримання такої підтримки спрощується для одержувачів. У цьому разі змінюється й відомство, у яке ви можете подати заяву на отримання соціальних виплат. Якщо ви відповідаєте зазначеним вище критеріям, для подання заяви звертайтеся, будь ласка, у центр зайнятості Федерального агентства зайнятості. Навіть якщо ви раніше вже отримували виплати згідно з Законом про надання допомоги особам, які претендують на отримання притулку, вам необхідно як найскоріше подати нову заяву в центр зайнятості, що відтепер відповідає за ці питання.

Відповіді на запитання

- щодо ваших документів і податково-правових і соціально-правових аспектів,
- щодо відкриття рахунку, мобільного зв'язку, інтернету, оренди житла,
- як вам отримати водійське посвідчення ЄС на підставі власного водійського посвідчення,

- як вам поінформувати осіб, які, можливо, розшукують вас, про свої контактні дані та про те, що ви знайшли захист і
- як вам зареєструватися за місцем проживання (система реєстрації),

ви знайдете на інтернет-порталах <https://www.germany4ukraine.de/hilfeportal-de> і <https://handbookgermany.de/>, а також на інтернет-сторінках відомства у справах іноземців, що відповідає за вас, і в інших пам'ятках, які ви можете отримати у відомствах у справах іноземців.